
Fikk medhold i omgjøring av fastlegehjemmel

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

vilde.baugsto@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

Legeforeningen er kritisk til rådgivningen KS har gitt kommuner når fastleger sier opp sine hjemler.

VIKTIG FOR FASTLEGEORDNINGEN: Marit Hermansen er glad for kjennelsen. Foto: Legeforeningen / Arne Vatnøy

Legeforeningen får stadig flere henvendelser fra fastleger der kommuner vil omgjøre deres næringshjemmel til en kommunal stilling når de sier opp hjemmelen. Derfor gikk Legeforeningen i 2018 rettens vei mot Sykkylven kommune og begjærte midlertidig forføyning for domstolen. KS mente at kommunen sto fritt til å omgjøre en hjemmel til en kommunal stilling – og at dette kunne gjøres uten enighet med fastlegen som har hjemmelen.

Klar avtalebestemmelse

Onsdag 19. desember ble kjennelsen i den midlertidige forføyningen klar. Her får Legeforeningen medhold i stans av kommunens utlysings- og ansettelsesprosess, frem til det rettslige spørsmålet om kommunens rett til å omgjøre hjemmelen blir avklart. Retten gir i sin vurdering av hovedkravet, det vil si kommunens mulighet for ensidig omgjøring, Legeforeningen fullt medhold.

– Retten mener at ordlyden i avtalebestemmelsen er klar og begrenser kommunens administrasjon av avtalehjemler, heter det i kjennelsen.

Avgjørende med forutsigbarhet

Hanne Riise-Hanssen, seksjonssjef i avdeling for jus og arbeidsliv i Legeforeningen, påpeker at næringsdrift er hovedregelen i fastlegeordningen, og at retten til overdragelse er helt sentral for å sikre stabile praksiser som leverer tjenester av høy kvalitet.

– Forutsigbarhet i rammevilkårene er avgjørende for at næringsdrivende ønsker å satse og for at leger skal gjøre nødvendige investeringer, understreker hun, og legger til:

– Legeforeningen er svært kritisk til rådgivningen KS har gitt Sykkylven kommune i denne saken og i andre tilsvarende saker. Den tolkningen av rammeavtalen de legger til grunn, er ikke bare i strid med ordlyden i avtalen, men undergraver også viktige prinsipper som ordningen hviler på. Denne saken viser at KS ikke tar det nødvendige ansvaret som påligger de sentrale partene for at fastlegeordningen skal fungere i en vanskelig tid.

Viktig med gode løsninger

Marit Hermansen, president i Legeforeningen, er glad for kjennelsen.

– Det er viktig at vi finner gode rekrutteringsløsninger for unge leger som vil inn i fastlegeyrket. Men den riktige måten å løse dette på, er ikke ved å omgjøre hjemler til kommunale stillinger, uten samtykke fra den fratredende legen, påpeker hun.

Nettopp samtykke fra den fratredende legen blir også trukket frem i kjennelsen.

– Retten har i sin vurdering lagt vekt på at fastlegen (i Sykkylven kommune, red.anm.) vil påføres en betydelig ulempe ved ikke å få solgt sin legepraksis. Etter avtalen med kommunen har han et krav på det, heter det i kjennelsen.

Publisert: 11. februar 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. mars 2026.